

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 11To/1/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8322010100
Dátum vydania rozhodnutia: 05. 06. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Lucia Bašistová
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2024:8322010100.3

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Lucie Bašistovej a sudcov JUDr. Vladimíra Monoka a Mgr. Iva Maruščáka na verejnom zasadnutí konanom dňa 05.06.2024, v trestnej veci proti obžalovanému A. B. C. D. pre zločin prevádzkačstva podľa § 355 ods. 2 písm. a/, ods. 3 písm. d/ Tr. zákona a iné, o odvolaní obžalovaného proti rozsudku Okresného súdu Humenné sp. zn. 1T/16/2022 zo dňa 27.03.2024, takto

rozhodol:

Podľa § 319 Tr. poriadku z a m i e t a odvolanie obžalovaného menom A. B. C. D..

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom uznal okresný súd obžalovaného menom A. B. C. D., nar. XX.XX.XXXX v E. F., D., trvale bytom D. C., B. G., B. H., E. F., D., prechodne bytom I. E. XXX/XX, J. X, A., I. F., t. č. v Ústave na výkon väzby Košice, vinným zo zločinu prevádzkačstva podľa § 355 ods. 2 písm. a/, ods. 3 písm. d/ Tr. zákona s poukazom na § 138 písm. j/ Tr. zákona na tom skutkovom základe, že

- dňa 05.08.2021 v čase okolo 22.00 hod. došiel po vzájomnej dohode na pokyn doposiaľ nestotožnenej osoby uzbeckej národnosti žijúcej v Prahe v Českej republike, ktorá mu za prevoz osôb sľúbila odmenu vo výške 400,- USD osobným motorovým vozidlom značky Volkswagen Jetta s českými evidenčnými číslami XXXXXXX do katastrálneho územia obce Kolbasov v okrese Snina, po tom čo dostal od nestotožnenej osoby súradnice miesta, kde naložil posádku štyroch osôb - migrantov, ktorí ilegálne prekročili štátnu hranicu z Ukrajiny na Slovensko a to A. K., nar. XX.XX.XXXX číslo cestovného pasu E., L., štátny príslušník Uzbeckej republiky, B. E., nar. XX.XX.XXXX, číslo cestovného pasu L., štátny príslušník Uzbeckej republiky, Akbarali Utaev, nar. XX.XX.XXXX, číslo cestovného dokladu L., štátny príslušník Uzbeckej republiky a 1T/16/2022 2 E. B., nar. XX.XX.XXXX, bez cestovných dokladov, štátny príslušník Uzbeckej republiky a spoločne s týmito osobami sa vydal na cestu smerom na mesto Snina, pričom dňa 05.08.2021 v čase o 22.50 hod. bol zastavený a kontrolovaný hliadkou OHK PZ Ulič na križovatke "Jalová" - "Ulič" - "Stakčín" v katastri obce Jalová (GPS N49.226667, N25.081944), okr. Snina.

Za to mu bol uložený podľa § 355 ods. 3 Tr. zákona, prihliadajúc v zmysle § 38 ods. 2, ods. 3 Tr. zákona na § 36 písm. j/, l/, Tr. zákona, podľa § 39 ods. 2 písm. d/, ods. 4 Tr. zákona, per analogiam trest odňatia slobody vo výmere 4 roky a 8 mesiacov. Podľa § 48 ods. 2 písm. a/ Tr. zákona okresný súd obžalovaného na výkon trestu odňatia slobody zaradil do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia. Podľa § 60 ods. 1 písm. a/ Tr. zákona okresný súd uložil trest prepadnutia veci: - mobilný telefón zn. Samsung Galaxy A8 2018, IMEI: XXXXXXXXXXXXXXXX - mobilný telefón Huawei DRA-L21, IMEI: XXXXXXXXXXXXXXXX. Podľa § 83 ods. 1 písm. d/ Tr. zákona okresný súd uložil zhabanie veci: motorové vozidlo zn. Volkswagen Jetta, ev. č. XXXXXXX (Česká republika), identifikačné číslo vozidla (VIN): M., osvedčenie o registrácii vozidla časť I. č. D. XXXXXX, osvedčenie o registrácii vozidla časť II. (Česká republika) č. D. XXXXXX.

Proti tomuto rozsudku, ale len proti výroku o treste, podal obžalovaný včas odvolanie, ktoré následne prostredníctvom svojho obhajcu písomne odôvodnil tým, že výšku trestu považuje za nezákonnú, ktorá malou mierou reflektuje jeho osobu, jeho rodinné pomery a ďalšie skutočnosti. Odvolateľ vyslovil názor, že trest odňatia slobody nie je jediný prostriedok ochrany spoločnosti a prevýchovy páchatel'a trestného činu a rovnako ním nie je ani predlžovanie pobytu odsúdeného vo výkone trestu. V súčasnej dobe spoločnosť reflektuje požiadavku návratu k restoratívnej justícii, je to požiadavka "niečo za niečo", pričom tým niečím je v prvom rade odškodnenie poškodeného. Odvolateľ poukázal na to, že ešte stále je určitá polemika, či štát, v tomto prípade Slovenská republika, v zmysle Trestného zákona (pri trestných činoch takého charakteru) je „poškodený“ alebo nie. V oboch prípadoch je však potrebné zvážiť, aj keď súd použil analógiu s dohodou, či zníženie dolnej hranice o jednu tretinu je dostačujúce a radšej popri nižšom treste odňatia slobody uložiť aj iný druh trestu. Odvolateľ je toho názoru, že trest odňatia slobody by mal súd znížiť a uložiť popri ňom peňažný trest. Išlo by o prelomové rozhodnutie. Peňažný trest by v tomto prípade plnil akúsi úlohu „náhrady škody“ pre štát (aj keď nie je poškodeným) a tiež postihoval páchatel'a. Peňažný trest omnoho „citlivejšie“ vníma sám páchatel', pričom práve táto forma je najvhodnejšia. Odvolateľ má za to, že čím dlhší trest odňatia slobody, tým väčšie nároky na štátny rozpočet a demonštroval to na situácii, keď je páchatel' vo výkone trestu, požiada o prepustenie, odíde preč a náklady štátu nikdy neuhradí. V prospech neho je potrebné vyhodnotiť, že od začiatku spolupracoval s políciou, s vyšetrovateľom, aj so súdom, svoje konanie oľutoval s uvedením, že už to robiť nebude. V ďalšom poukázal odvolateľ na svoje prednesy na hlavnom pojednávaní a dodal, že na Slovensko prišiel na objednávku odviezť jedného zákazníka a nie štyroch, o tých sa dozvedel až na Slovensku a zároveň podotkol, že cesta taxislužbou z jednej krajiny Európskej únie do druhej nie je ničím výnimočným. Ďalej dôvodil tým, že bol dvakrát v Uzbekistane, mohol utiecť z Európskej únie, čo neurobil. Pobytom vo väzbe stratil v Poľsku zamestnanie a musel odísť do Prahy, to bol skutočný dôvod zmeny pobytu. Odvolateľ navrhol, aby odvolací súd reagoval na požiadavku doby a z tohto dôvodu mu znížil trest.

Obžalovaný prostredníctvom svojho obhajcu písomne doplnil odvolanie, kde poukázal na to, že trest, ako najzávažnejší zásah štátu do základných ľudských práv páchatel'a, nesmie byť ukladaný mechanicky, bez zváženia všetkých okolností konkrétneho prípadu a pomerov páchatel'a. Z požiadavky primeranosti trestu jednoznačne vyplýva zákaz akéhokoľvek exemplárneho trestania. Trestnú represiu je preto nutné uplatňovať len v nevyhnutne nutnej miere. Trest nesmie byť prejavom neprimeraného inštitucionalizovaného násillia spoločnosti voči jednotlivcovi. Preto v každom jednom prípade bez rozdielu musí súd pri rozhodovaní o treste prihliadať na jednotlivé okolnosti prípadu, ako i na pomery páchatel'a. Len trest vymeraný s maximálnym ohľadom na charakter jednotlivého prípadu môže byť trestom primeraným. V predmetnom prípade má odvolateľ za to, že so zreteľom na skutočnosť, že nemá záznam v registri trestov, na možnosti jeho nápravy, na jeho osobné pomery a tiež na účel trestu, ktorý sa má jeho uložením dosiahnuť, je nepodmienečný trest neprimerane prísny a na zabezpečenie ochrany spoločnosti postačuje v jeho prípade aj trest podmienený pri aplikovaní § 39 ods. 1 Tr. poriadku za súčasného uloženia trestu vyhostenia podľa § 65 ods. 1, ods. 4 Tr. zákona. Účelom trestu podľa § 34 ods. 1 Tr. zákona je nielen ochrániť spoločnosť pred páchatel'mi trestných činov a súčasne odradiť iných od páchania trestných činov, ale aj vytvoriť podmienky na výchovu páchatel'a, aby v budúcnosti viedol riadny život. Z pohľadu zabezpečenia zmysluplného účelu trestu mu bezpochyby postačuje uložiť za spáchaný trestný čin podmienený trest odňatia slobody a trest vyhostenia v maximálnej výmere, ktorá kombinácia je dostatočná pre dosiahnutie účelu trestu, teda nielen na jeho prevýchovu, ale aj ochranu spoločnosti pred ním páchanou trestnou činnosťou, nakoľko uložením trestu vyhostenia na dlhšiu dobu sa mu účinne zabráni v páchaní trestnej činnosti na území Slovenskej republiky. Prečin prevádzachstva je vo všeobecnosti rozšíreným trestným činom, keďže mnoho migrantov dúfajúc v lepší život v EÚ sa snaží dostať na jej územie nelegálne, bez splnenia podmienok upravených v spoločenských normách. Je vo verejnom záujme Slovenskej republiky eliminovať pobyt na jej území takých osôb, ktoré umožňujú alebo napomáhajú nelegálnej migrácii cez jej územie. Odvolateľ poukázal na Maďarskú republiku, ktorá prepustila z väzenia viac než 1.400 osôb usvedčených z prevádzachstva s odôvodnením, že v ich väzniciach bolo 2.600 ľudí zo 73 rôznych krajín, čo predstavuje 13 % väzenskej populácie a zaťažovalo to daňových poplatníkov. Podľa názoru odvolateľa, trest vyhostenia spĺňa požiadavky pre zabránenie cudzincom protiprávne pôsobiť na území SR, preto uloženie tohto trestu dlhšieho trvania pri súčasnom uložení podmieneného trestu odňatia slobody je trestom zohľadňujúcim okolnosť, že žije v inom členskom štáte EÚ, a tiež trestom primeraným, ktorý zabezpečí tak individuálnu, ako aj generálnu prevenciu a v neposlednom rade je uprednostnenie trestu vyhostenia v záujme Slovenskej republiky. Odvolateľ ďalej dôvodil tým, že pri určovaní druhu a výmery trestu je nutné vziať tiež do úvahy,

že je cudzím štátnym príslušníkom, neovláda slovenský jazyk, nemá tu rodinu ani priateľov, stratil by možnosť akéhokoľvek osobného kontaktu so svojou rodinou, preto výkon nepodmienečného trestu by neporovnateľne ťažšie znášal a mal by pre neho oveľa horší dopad, ako keby išlo o občana Slovenskej republiky. V danom prípade išlo o jediné vybočenie z inak riadneho spôsobu života, preto uloženie, pre neho až drakonického, nepodmienečného trestu by bolo neprimerané a nespravodlivé. S poukazom na uvedené má odvolateľ za to, že sú dané zákonné podmienky pre mimoriadne zníženie trestu podľa § 39 ods. 1 Tr. zákona, pričom v tejto súvislosti poukázal na uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3To/2/2019 z 23.10.2019. Odvolateľ v prílohe predložil súdu rozsudky okresných súdov, v ktorých tieto súdy v rovnakých trestných veciach pre rovnaké trestné činy s rovnakou právnou kvalifikáciou ukladali podmiennečné tresty odňatia slobody za súčasného uloženia prísnych trestov vyhostenia z územia Slovenskej republiky. V tejto súvislosti odvolateľ uviedol, že rozdielna rozhodovacia prax súdov v totožných trestných veciach je v právnom štáte neprijateľná, nakoľko predvídateľnosť súdnych rozhodnutí je jednou z najvyšších ústavných hodnôt materiálneho právneho štátu, preto legitímne očakáva, že súdy budú, v skutkovo a právne porovnateľných prípadoch, rozhodovať rovnako. Aj s prihliadnutím na tieto obhajobou predložené rozsudky okresných súdov odvolateľ navrhol, aby odvolací súd zrušil výrok o treste napadnutého rozsudku a za použitia § 39 ods. 1, ods. 3 písm. d/ Tr. zákona mu uložil trest odňatia slobody s podmiennečným odkladom na skúšobnú dobu, trest vyhostenia, ako aj trest prepadnutia veci.

K odvolaniu obžalovaného sa písomne vyjadril okresný prokurátor, ktorý sa stotožnil so s názorom prvostupňového súdu, že v aktuálne prejednávanej trestnej veci v procese dokazovania na hlavnom pojednávaní neboli zistené mimoriadne okolnosti prípadu v zmysle ustanovenia § 39 ods. 1 Tr. zákona, na základe ktorých by bolo možné moderovať výšku uloženého trestu odňatia slobody až na úroveň predpokladanú ustanovením § 39 ods. 3 písm. d/ Tr. zákona (teda s podmiennečným odkladom), resp. ukladať trest peňažný, ako sa obžalovaný dožaduje. Mimoriadne zníženie trestu pod hranicu ktorá bola uložená rozsudkom súdu prvého stupňa, neodôvodňujú pomery obžalovaného, nakoľko tieto sa nevymykajú bežnému občianskemu životu, postup podľa § 39 ods.1 Tr. zákona nemôžu odôvodňovať bežne sa vyskytujúce skutočnosti alebo bežne sa vyskytujúce nepriaznivé pomery na strane obžalovaného. Aj keď je potrebné pri ukladaní trestu zohľadňovať osobné a rodinné pomery (v danom prípade bežné), tak tieto by nemali prevažovať nad záujmom štátu a spoločnosti na spravodlivom potrestaní páchatela. V danom prípade teda, podľa názoru prokurátora, neboli splnené zákonné podmienky pre takýto postup, v dôsledku čoho možno uložený trest považovať za spravodlivý a naplňajúci svoje funkcie, zvlášť z pohľadu generálnej prevencie. Pokiaľ obžalovaný vo svojom odvolaní poukazuje na „zbytočné náklady štátu“ spojené s výkonom trestu odňatia slobody, prokurátor uviedol, že takáto argumentácia a jej osvojenie v aplikačnej praxi by mohli viesť až k absurdným záverom. Obžalovaný porušil záujem chránený Trestným zákonom a zákonodarca stanovil trest odňatia slobody za obžalovaným spáchaný trestný čin vo výmere 7 až 10 rokov. Aj keď súd má v rámci aplikácie ustanovenia § 39 Tr. zákona právny rámec pre individualizáciu trestu, čo v danom prípade aj akceptovaním vyhlásenia o vine v zmysle ustálenej justičnej praxe urobil, tak nie je na mieste argumentovať, že pre štát je ekonomicky nevýhodné vynakladať náklady na väzňa, nakoľko takýmto odôvodnením by bolo možné argumentovať pri každom trestnom čine, kde by bolo potrebné ukladať nepodmienečný trest odňatia slobody. Takáto argumentácia by napokon viedla k absolútnej negácii generálnej aj individuálnej prevencie pri ukladaní trestu. Prokurátor preto odvolanie podľa § 319 Tr. poriadku navrhol zamietnuť.

Na základe takto podaného odvolania postupoval krajský súd v intenciách ustanovenia § 317 ods. 1 Tr. poriadku, podľa ktorého, ak odvolací súd nezamietne odvolanie podľa § 316 ods. 1 alebo nezruší rozsudok podľa § 316 ods. 3, preskúma zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým odvolateľ podal odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo, pričom na chyby, ktoré neboli odvolaním vytýkané, prihliadne len vtedy, ak by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1 Tr. poriadku. Po takomto preskúmaní dospel k záveru, že odvolanie obžalovaného nie je dôvodné.

Podľa § 34 ods. 1, ods. 3, ods. 4 Tr. zákona, trest má zabezpečiť ochranu spoločnosti pred páchatelom tým, že mu zabráni v páchaní ďalšej trestnej činnosti a vytvorí podmienky na jeho výchovu k tomu, aby viedol riadny život a súčasne iných odradí od páchania trestných činov; trest zároveň vyjadruje morálne odsúdenie páchatela spoločnosťou. Trest má postihovať iba páchatela tak, aby bol zabezpečený čo najmenší vplyv na jeho rodinu a jemu blízke osoby. Pri určovaní druhu trestu a jeho výmery súd

prihliadne najmä na spôsob spáchania činu a jeho následok, zavinenie, pohnútku, priťažujúce okolnosti, poľahčujúce okolnosti a na osobu páchatela, jeho pomery a možnosť jeho nápravy.

Podľa § 39 ods. 1 Tr. zákona, ak súd vzhľadom na okolnosti prípadu alebo vzhľadom na pomery páchatela má za to, že by použitie trestnej sadzby ustanovenej týmto zákonom bolo pre páchatela neprimerane prísne a na zabezpečenie ochrany spoločnosti postačuje aj trest kratšieho trvania, možno páchatelovi uložiť trest aj pod dolnú hranicu trestu ustanoveného týmto zákonom.

Podľa názoru krajského súdu bolo vzhľadom na vykonané dôkazy v posudzovanej veci nepochybne preukázané, že skutok, ktorý sa obžalovanému kladie za vinu tak, ako bol prvostupňovým súdom ustálený, sa stal a že ho spáchal práve obžalovaný.

Samotný obžalovaný na hlavnom pojednávaní po zákonom poučení urobil vyhlásenie podľa § 257 ods. 1 písm. b/ Tr. poriadku, t. j. že je vinný zo spáchania skutku, ktoré bolo po splnení procesného postupu podľa § 333 ods. 3 písm. c/, d/, f/, g/, h/ Tr. poriadku a po návrhu prokurátora prijaté súdom s tým, že dokazovanie v rozsahu, v akom sa obžalovaný priznal, sa nevykoná a vykonajú sa dôkazy súvisiace s výrokom o treste a ochrannom opatrení.

Keďže v danej trestnej veci bolo podané odvolanie obžalovaným len čo do výroku o treste, krajský súd nezistiac dôvody dovolania uvedené v § 371 ods. 1 Tr. poriadku, preskúmal len tento napadnutý výrok.

Konanie obžalovaného bolo po právnej stránke posúdené ako zločin prevádzactva podľa § 355 ods. 2 písm. a/, ods. 3 písm. d/ Tr. zákona s poukazom na § 138 písm. j/ Tr. zákona. Obžalovaný tým, že v úmysle získať pre seba priamo finančnú výhodu pre osoby, ktoré nie sú štátnymi občanmi Slovenskej republiky alebo osobami s trvalým pobytom na území Slovenskej republiky, pomáhal v prechode cez územie Slovenskej republiky a čin spáchal závažnejším spôsobom konania - na viacerých osobách, naplnil ako po objektívnej, tak aj subjektívnej stránke obligatórne náležitosti súdeného zločinu.

Z odôvodnenia napadnutého rozsudku vyplýva, ktoré skutočnosti vzal súd prvého stupňa do úvahy pri rozhodovaní o druhu a výmere trestu.

Po sumarizácii správania sa obžalovaného podľa správ ústavu na výkon väzby a hodnotení jeho trestnoprávnej a priestupkovej minulosti, následne pri určovaní druhu a výmery trestu prihliadal okresný súd na základné kritériá pri ukladaní trestu upravené v ustanovení § 34 ods. 4 Tr. zákona, a teda najmä na spôsob spáchania činu, jeho následok, úmyselné zavinenie, pohnútku, priťažujúce okolnosti, poľahčujúce okolnosti, na osobu páchatela, jeho pomery, ako aj možnosti jeho nápravy. Následne okresný súd ustálil prevažujúci pomer poľahčujúcich okolností podľa § 36 písm. l/ Tr. zákona (priznanie sa k spáchaniu trestného činu a úprimné oľutovanie trestného činu) a podľa § 36 písm. j/ Tr. zákona, (vedenie pred spáchaním činu riadneho života), oproti nezisteným okolnostiam priťažujúcim a po úprave zákonom ustanovenej trestnej sadzby znížením hornej hranice o jednu tretinu podľa § 38 ods. 2, ods. 3 Tr. zákona dospel k záveru s prihliadnutím na okolnosti prípadu, ale predovšetkým na pomery obžalovaného, že postupom podľa § 39 ods. 2 písm. d/, ods. 4 Tr. zákona, per analogiam, by bolo možné v danom prípade obžalovanému uložiť trest aj pod dolnú hranicu trestu ustanoveného zákonom.

Pri právnych úvahách o treste pre obžalovaného okresný súd vychádzal zo stanoviska trestnoprávneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 27. júna 2017 sp. zn. Tpj 55/2016, publikovaného v zbierke stanovísk NS a rozhodnutí súdov SR 5/2017, pod č. 44, podľa ktorého „ak možno páchatelovi trestného činu pri uzavretí a schválení dohody o vine a treste mimoriadne znížiť trest podľa § 39 ods. 2 písm. d/, ods. 4 Tr. zákona, teda v situácii vopred dohodnutého trestu, možno (teda nie obligatórne) naposledy označené ustanovenie per analogiam a pri použití argumentu a minori ad maior (od menšieho k väčšiemu) použiť aj v prípade uznania viny podľa § 257 ods. 1 písm. b/, c/ Tr. poriadku (po prijatí takého vyhlásenia súdom), keďže páchatel (procesne ako obžalovaný) neodvolateľne prijal všetky právne účinky uznania viny (dokonca) bez toho, aby bolo akýmkoľvek spôsobom predznamenané rozhodnutie súdu o druhu a výške uloženého trestu.“

Na základe vyššie uvedeného dospel okresný súd k presvedčeniu, že použitie upravenej trestnej sadzby podľa Trestného zákona by bolo pre obžalovaného neprimerané prísne a že na zabezpečenie ochrany spoločnosti postačuje aj trest kratšieho trvania. Okresný súd tiež poukázal na skutočnosť, že

obžalovaný pred hlavným pojednávaním prejavil záujem konať o dohode o vine a treste, no rešpektoval nesúhlas druhej procesnej strany, z tohto dôvodu súd pristúpil v zmysle § 39 ods. 2 písm. d/, ods. 4 Tr. zákona per analogiam k mimoriadnemu zníženiu trestu pod dolnú hranicu ustanovenej trestnej sadzby, a to v maximálnom rozsahu v zmysle cit. ustanovenia o jednu tretinu pod dolnú hranicu zákonom ustanovenej trestnej sadzby. Po zhodnotení všetkých relevantných skutočností okresný súd obžalovanému uložil nepodmienečný trest odňatia slobody vo výmere 4 rokov a 8 mesiacov, nakoľko, podľa názoru okresného súdu, účel trestu bude dosiahnutý aj trestom mimoriadne zníženým pod dolnú hranicu zákonom stanovenej trestnej sadzby. Pre výkon nepodmienečného trestu odňatia slobody zaradil súd obžalovaného do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia, a to podľa § 48 ods. 2 písm. a/ Tr. zákona, pretože v posledných desiatich rokoch pred spáchaním trestného činu nebol vo výkone trestu odňatia slobody pre úmyselný trestný čin.

S prihliadnutím na charakter trestnej činnosti bol obžalovanému podľa § 60 ods. 1 písm. a/ Tr. zákona uložený aj trest prepadnutia vecí, a to vo výroku špecifikovaných mobilných telefónov, nakoľko tieto veci boli použité na spáchanie trestného činu.

Keďže výrok o treste prepadnutia vecí nebol napadnutý odvolaním ani jednou z procesných strán, nebol podrobený prieskumnej povinnosti.

Krajský súd na verejnom zasadnutí doplnil dokazovanie prečítaním emailového podania vedúceho konzulárneho oddelenia Veľvyslanectva Uzbekistanu vo Viedni zo dňa 05.06.2024, z ktorého vyplýva, že obžalovaný doposiaľ nebol v Uzbekistane priestupkovo postihnutý ani odsúdený. Je svedomitým a zodpovedným občanom, ktorý sa aktívne zapája do verejného života. Z uvedeného podania tiež vyplýva, že otec obžalovaného trpí vážnym ochorením, bola mu diagnostikovaná mŕtvica a potrebuje špeciálnu zdravotnú starostlivosť. Obžalovaný je posledné roky jediným živiteľom rodiny. V osobnom rozhovore dňa 22.05.2024 obžalovaný prejavil ľútosť nad spáchaným skutkom. Z týchto dôvodov konzulárne vedenie ambasády Uzbeckej republiky požiadalo o zmiernenie trestu a o deportáciu obžalovaného.

Krajský súd, plniac si prieskumnú povinnosť, na tomto mieste konštatuje, že okresný súd postupoval vecne správne a zákonne, ako pri určovaní druhu trestu, tak aj jeho výmery, pričom prvostupňový súd v rámci všeobecných zásad platných pre ukladanie trestov dostatočne vyhodnotil všetky okolnosti, ako aj momenty, ktoré ovplyvňujú požiadavku ochrany spoločnosti a občanov pred páchaním takejto trestnej činnosti, pričom zväžil aj okolnosti na strane obžalovaného. Keďže v dvojinstančnom súdnom konaní rozhodnutia súdu prvého a druhého stupňa tvoria jednotu, je preto nadbytočné, aby odvolací súd opakoval vo svojom rozhodnutí správne skutkové a právne závery súdu prvého stupňa, ktoré si osvojil.

Pokiaľ je skutočnosťou, že na území Slovenskej republiky obžalovaný nemá záznam v registri trestov, či evidencii priestupkov, mohlo by síce ísť o dôkazy nasvedčujúce bezúhonnému spôsobu doterajšieho života obžalovaného, no táto skutočnosť bola dostatočne zohľadnená práve v skutočnosti, že v rámci mimoriadneho zníženia trestu bol obžalovanému ukladaný trest odňatia slobody na samej dolnej hranici prípustného mimoriadneho zníženia trestnej sadzby. Priaznivej možnosti nápravy nasvedčuje skutočnosť, že obžalovaný nielen na hlavnom pojednávaní súdu prvého stupňa, ale aj na verejnom zasadnutí odvolacieho súdu prejavil sebakritický vzťah k svojej trestnej činnosti, keď pred súdom prvého stupňa vyhlásil vinu a svoj trestný čin oľutoval a v takom vzťahu k predmetnému zločinu zotrval aj pred odvolacím súdom. Ako správny, odôvodnený a zákonný bol potom postup okresného súdu, keď prijaté vyhlásenie o vine vyhodnotil ako dôvod pre analogický postup pre mimoriadne zníženie trestu v situácii, keď nezistil iné dôvody pre zákonné mimoriadne zníženie trestu.

Na rozdiel od argumentácie obžalovaného má krajský súd za to, že v posudzovanom prípade neboli splnené podmienky pre hodnotenie či už okolností prípadu, ale predovšetkým pomerov na strane páchatel'a tak, ako to predpokladá ustanovenia § 39 ods. 1 Tr. zákona.

Predpokladom pre zákonný postup podľa § 39 ods. 1 Tr. zákona je, aby boli pred súdom zistené také okolnosti prípadu alebo pomery páchatel'a, že vzhľadom na nich má súd za to, že by použitie trestnej sadzby ustanovenej týmto zákonom bolo pre páchatel'a neprimerane prísne a na zabezpečenie ochrany spoločnosti postačuje aj trest kratšieho trvania, možno páchatel'ovi uložiť trest aj pod dolnú hranicu trestu ustanoveného týmto zákonom.

Okolnosťami prípadu sú všetky skutočnosti, ktoré majú vplyv na posúdenie povahy, charakteru a závažnosti trestného činu, vrátane možnosti nápravy páchatelia. Mimoriadne zníženie trestu odňatia slobody možno odôvodniť aj okolnosťami, ktoré sú znakom príslušnej skutkovej podstaty trestného činu, pokiaľ ich význam alebo intenzita, ktorou boli naplnené, výraznejšie vybočujú z obvyklých prípadov takýchto trestných činov, a preto odôvodňujú zhovievavejší prístup pri ukladaní trestu. Okolnosťami prípadu môžu byť aj také okolnosti, ktoré nie sú nevyhnutnou súčasťou príslušnej skutkovej podstaty, pokiaľ sa v danej kvalite a kvantite pravidelne nevyskytujú. Také mimoriadne okolnosti v danom prípade zistené neboli.

Medzi mimoriadne pomery páchatelia je zase potrebné zaradiť tie okolnosti, ktoré nemajú priamy vzťah k spáchanému trestnému činu. Ide teda o okolnosti, ktoré charakterizujú osobu páchatelia ako objekt trestu a tiež o okolnosti, pre ktoré je rovnaký trest pre rôznych páchatelov rôzne citeľný. Ide o osobitné rodinné a osobné pomery, ktoré existujú až v čase rozhodovania o treste (napr. kritické majetkové pomery páchatelia, jeho zhoršený zdravotný stav, závislosť mnohopočetnej rodiny páchatelia od jeho zárobku, stav zníženej príčetnosti páchatelia, ale aj viac významných poľahčujúcich okolností pri nedostatku priťažujúcich okolností a pod.). Treba ale zdôrazniť, že nejde o relatívne bežné, ale skutočne až o mimoriadne skutočnosti, lebo len také môžu odôvodniť aplikáciu § 39 Tr. zákona za predpokladu, že použitie zákonom ustanovenej trestnej sadzby odňatia slobody by bolo pre páchatelia neprimerane prísne a že účel trestu možno dosiahnuť aj trestom kratšieho trvania.

V prvom rade poukazuje krajský súd na skutočnosť, že pokiaľ ide o osobné pomery obžalovaného, tento je slobodný, bezdetný, žije na území Českej republiky v Prahe, jeho snúbenica žije v Uzbekistane. Nebolo teda preukázané, že by sa staral o početnú rodinu alebo že by bol zdravotne znevýhodnený. K zdravotnému stavu otca obžalovaného krajský súd uvádza, že v danom prípade vyživovaciu povinnosť vo vzťahu k otcovi v čase, kedy obžalovaný spáchal skutok a vo veci rozhodovali súdy oboch stupňov, mala jeho manželka – matka obžalovaného, ktorá sa o neho starala, čo napokon vyplýva aj z výpovede obžalovaného. Rovnako bez rozumných pochybností dokázané nebolo, aby výlučne len na starostlivosť obžalovaného a jeho finančné zabezpečenie boli odkázaní zostávajúci členovia jeho rodiny.

Z vyššie uvedených dôvodov preto nie je možné súhlasiť s argumentáciou obžalovaného, že riadne správanie sa obžalovaného pred spáchaním skutku, vedenie riadneho spôsobu života, jeho kladné charakteristiky v mieste bydliska, zhoršený zdravotný stav jeho otca, je možné považovať za také mimoriadne skutočnosti, ktoré by bolo možné zaradiť pod ustanovenie § 39 ods. 1 Tr. zákona.

Krajský súd zároveň konštatuje, že u obžalovaného nebol zistený ani taký počet poľahčujúcich okolností a v takej intenzite, aby založili použitie § 39 ods. 1 Tr. zákona, ktoré by dostatočne nezohľadnilo už použitie § 39 ods. 2 písm. d/, ods. 4 Tr. zákona.

K odvolacej námietke obžalovaného, ktorou odkázal na svoje prednesy na hlavnom pojednávaní, krajský súd uvádza, že v konaní obžalovaného nemal zákonný podklad pre to, aby vyhovel odvolateľovi a priznal mu poľahčujúcu okolnosť uvedenú v § 36 písm. n/ Tr. zákona. Priznanie a prejavenu ľútosť nemožno zamieňať s touto okolnosťou. Dôvodom je nemožnosť zohľadňovania rovnamej okolnosti viacnásobne, vyplývajúcu z ustanovenia § 38 ods. 1 Tr. zákona. Aby bolo možné zohľadniť v prospech páchatelia aj poľahčujúcu okolnosť podľa § 36 písm. n/ Tr. zákona, musí k samotnému priznaniu sa obžalovaného pristúpiť ním uvedenie údajov, ktoré umožňujú vytvoriť si komplexnejší obraz o okolnostiach činu, o účasti ďalších osôb na jeho spáchaní, poprípade aktívna účasť obžalovaného na iných dôkazných úkonoch, než je jeho výsluch. Taká súčinnosť musí byť poskytnutá orgánom prípravného konania, nakoľko už tie musia objasniť čin do tej miery, aby mohla byť podaná obžaloba alebo návrh na schválenie dohody o vine a treste. V danom prípade ale obžalovaný vo svojej výpovedi v prípravnom konaní v podstate tvrdil, že na Slovensko išiel po tom, ako ho telefonicky kontaktoval jemu neznámy človek, že potrebuje pomoc, ktorá mala spočívať v prevezení jednej osoby z obce Kolbasov do Prahy za odmenu 400,- eur. Po príchode na dohodnuté miesto mu namiesto jednej osoby do vozidla nastúpili štyri osoby, keby to vedel, tak pre nich nepríde. Treba preto dodať, že vo veci museli byť vykonané ďalšie dôkazy, aby podanie obžaloby bolo dôvodné. Keďže zdvojené použitie určitej okolnosti, ako právne poľahčujúcej (alebo priťažujúcej) okolnosti, je podmienené určitým obsahovo - novým prvkom, ktorý presahuje podstatu prvého z oboch posúdení. Taký stav, ktorý by odôvodnil priznanie aj poľahčujúcej okolnosti uvedenej v § 36 písm. n/ Tr. zákona odvolací súd nezistil.

Pokiaľ ide o obžalovaným domáhanú poľahčujúcu okolnosť podľa § 36 písm. g/ Tr. zákona, teda, že spáchal trestný čin v dôsledku núdze, ktorú si sám nespôsobil, v tom čase síce vykonával prácu vodiča taxislužby, avšak bez príslušných povolení a odmena 400,- eur bola pre neho motivujúca na to, aby tento čin spáchal, k tomuto krajský súd dodáva, že z výsluchu obžalovaného na hlavnom pojednávaní vyplýva okrem iného aj skutočnosť, že pracuje ako vodič taxislužby, na výkon ktorej mal povolenie, pracoval aj v hoteli Cosmopolitan na recepcii a zároveň pracoval aj vo firme Alif, s.r.o. Z vyššie uvedeného teda vyplýva, že obžalovaný bol riadne zamestnaný, na živobytie si zarábala legálnou prácou, a preto pokiaľ sa obžalovaný aj za existencie takejto finančnej situácie rozhodol spáchať závažnú trestnú činnosť, nemožno sa odvolávať na uvedenú poľahčujúcu okolnosť.

Na margo námietky obžalovaného, že nevedel, že porušuje zákony platné v Slovenskej republike, krajský súd dodáva, že ide o právny omyl negatívny, keď páchatel' nevie, že jeho konanie je trestné, avšak právny omyl negatívny znamená všeobecnú trestnú zodpovednosť páchatel'a podľa zásady, že neznalosť zákona neospravedlňuje.

Tiež nie je možné akceptovať odvolací argument obžalovaného, ktorým poukazoval na obdobné prípady a v nich precedensy ukladaných trestov. Takejto praxi odporuje predovšetkým skutočnosť, že v slovenskom trestnom práve nie je možné uplatňovať precedentné právo, a to ani v prípade ukladania trestov. Odporuje tomu zásadne zákonné kritérium, ktoré spočíva v tom, že trestanie páchatel'ov sa vždy opiera o zásadu individualizácie ukladania trestov. Nepostačuje preto prípad tzv. precedens, ktorý má obdobné či totožné skutkové okolnosti k tomu, aby inému páchatel'ovi totožnej trestnej činnosti bol uložený zhodný trest odňatia slobody, aj spôsob výkonu tohto trestu.

Z pohľadu uvedeného preto krajský súd má v danom prípade za to, že okresným súdom uložený trest odňatia slobody je vzhľadom na okolnosti prípadu a osobu obžalovaného, jeho pomery a možnosti nápravy, trestom dostatočným a spravodlivým, naplňajúcim účel trestu z pohľadu ako individuálnej, tak aj generálnej prevencie. Skutková, ako aj právna situácia vylučovala uloženie miernejšieho trestu, či už do druhu trestu alebo výmery trestu. Krajský súd sa taktiež stotožnil s rozhodnutím prvostupňového súdu o zaradení obžalovaného na výkon trestu odňatia slobody do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia z dôvodov bližšie uvedených v napadnutom rozsudku okresného súdu, na ktoré týmto odkazuje.

To boli podstatné dôvody, pre ktoré krajský súd riadny opravný prostriedok obžalovaného vyhodnotil ako nedôvodný a jeho odvolanie zamietol postupom podľa § 319 Tr. poriadku.

Toto rozhodnutie bolo prijaté jednomyseľne.
jednohlasne

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu ďalší riadny opravný prostriedok nie je prípustný.